

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

ODTÜ Psikoloji Bölüm Bülteni

Sayı 28

Ekim-Kasım-Aralık 2023

Bu Sayıda:

Bölümden Haberler	2
Yayınlar	7-9
Sunumlar ve Diğer	10
Akademik Aktiviteler	
Tezler	10
Mezunlar Köşesi	11-14
4 Cevapta Doktora	15

Editör:

Ar. Gör. Gözde Atalan

Dizayn:

Ahmad Alhasan

E-posta:

psynews@metu.edu.tr

Bölümden Haberler

Multimodal Language & Cognitive Development Lab

1. Bölümümüz kapsamında Dr. Öğr. Üy. Dilay Karadöller hocamızın direktörlüğünde *Multimodal Language & Cognitive Development Lab* isimli araştırma grubu kurulmuştur. Bölümümüzün yeni araştırma grubu hakkında aşağıdaki linklerden detaylı bilgi edinebilirsiniz:

- <https://mlcdlab-psy.metu.edu.tr/en>
- https://www.instagram.com/mlcd.odtu/?igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA%3D%3D&utm_source=qr

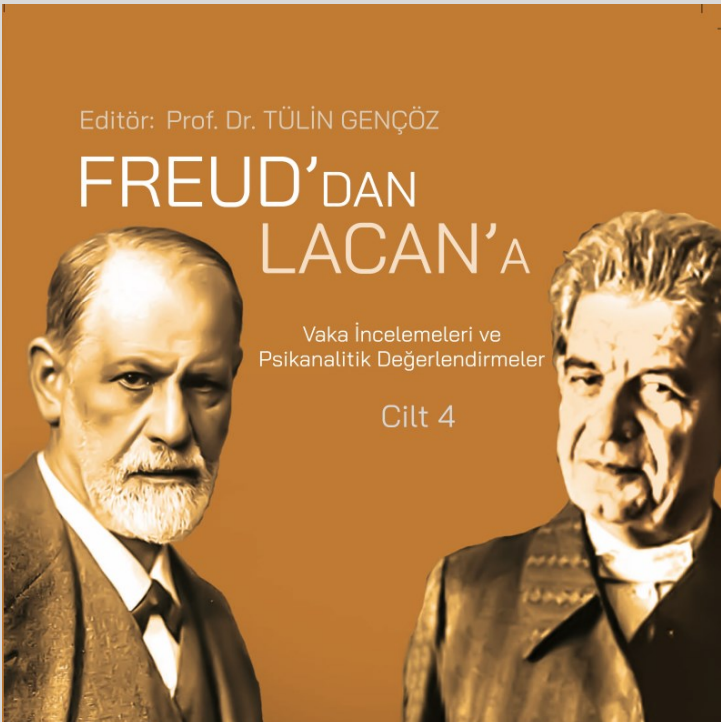
Bölümden Haberler

2. Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalı öğrencilerimizden İlkyaz Deniz Bilgiç Dr. Dilay Z. Karadöller tarafından süpervize edilen tez çalışmasını sunduğu ODTÜ Bilim İletişimi Ofisi tarafından düzenlenen "Araştırmanı Anlat!" adlı yarışmada ikincilik ödülünü almıştır.
3. Ekim ve Kasım aylarında ODTÜ SEM Psikanalize Giriş Modül 1 ve 2 sunuldu. Eğitimci ekip Prof. Dr. Tülin Gençöz, Prof. Dr. Faruk Gençöz, Öğr. Gör. Dr. Selin Uçar Özsoy, Dr. Eylül Ceren Hekimoğlu, Araş. Gör. Ece Altundağ, Araş. Gör. İrem Erten ve Araş. Gör. Yağmur Saklı Demirbaş:
 - <https://sem.metu.edu.tr/sinif/psikanalize-giris-1-modul164e86bd276b2e.html>
 - <https://sem.metu.edu.tr/sinif/psikanalize-giris-egitimi-2-modul64d622f33dc5a.html>

Bölümden Haberler

4. Prof. Dr. Tülin Gençöz hocamızın editörlüğünde çıkan Freud'dan Lacan'a Vaka İncelemeleri ve Psikanalitik Değerlendirmeler serisinin 4. Cildi çıktı:

• <https://www.nobelyayin.com/freud-dan-lacan-a-vaka-incelemeleri-ve-psikanalitik-degerlendirmeler-cilt-4-20162.html>

Bölüm 1: Gradiva: Bir Pompei Fantezisi Üzerinden Sanrı, Düş ve "Kadın"

Uzm. Psk. Münevver Zuhul Baydar

Klinik Psk. Dr. Eylül Ceren Demir Hekimoğlu

Bölüm 2: Freud'un Totem ve Tabu Kuramından Lacanyen Psikanalizde Baba-nın-Adları'na

Dr. Öğr. Üyesi Sinem Baltacı

Uzm. Psk. Münevver Zuhul Baydar

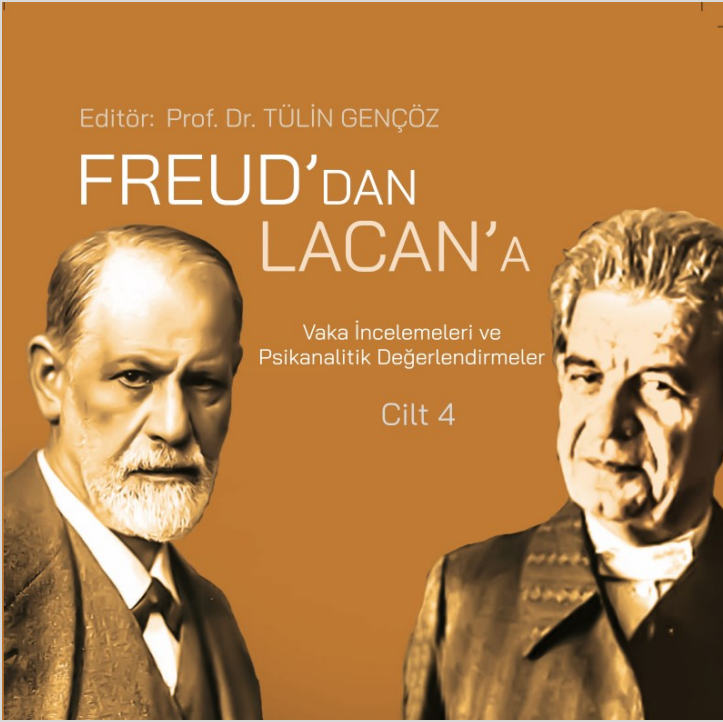
Bölüm 3: Bakış Tarafından Yakalanmak: Medusa'nın Bakışı

Uzm. Psk. S. Berfin Uçurum

Uzm. Psk. Demet Can

Bölümden Haberler

Bölüm 4: Sandy Vakası: Küçük Bir Kız Çocuğunun Köpek Fobisi

Uzm. Psk. Elif Emiroğlu Demirel

Bölüm 5: Kadın ve Arzusu: Arzunun Babadan Partnere Yolculuğu ve Araştırma Bulguları Üzerinden Analizi

Uzm. Psk. Su Polat

Bölüm 6: Bilinçdışı Öznenin Çekirdeği: Travma

Uzm. Psk. Berke Taş

Uzm. Psk. Yağmur Saklı Demirbaş

Bölüm 7: İmkânsızlığın Sesi

Uzm. Psk. Neli Gagua

Bölüm 8: İntihar mı, Cinayet mi? Kendini Öldürmenin Psikanalitik İncelemesi

Dr. Kemal Özkul

Bölüm 9: Bir Küçük "Yeme" Meselesi

Dr. Öğr. Üyesi Burcu Pınar Bulut

Dr. Öğr. Üyesi Derya Özbek Şimşek

Bölümden Haberler

5. Prof. Dr. Tülin Gençöz ve Freud'dan Lacan'a Vaka İncelemeleri ve Psikanalitik Değerlendirmeler serisi ekibi, 9 Aralık'ta 19. Ankara Kitap Fuarı'nda imza gününe katıldı.

Yayınlar

- Ülke, E. ve Kışlal, S. (2023). Omega-3 yağ asitlerinin obeziteye bağlı nörobiyolojik ve davranışsal değişiklikler üzerindeki rolü. *Nesne*, 11(28), 287-309. DOI: 10.7816/nesne-11-28-07
- Elibol-Pekaslan, N., Gonul, B., Işık, H., Türe, D., Abut, F. B., Kalkan-Inan, F. S., Kazak Berument, S., Dogan, A., Tahiroglu, D., & Sahin-Acar, B. (2023). How do mothers' pre-pandemic emotion regulation skills and pandemic -related anxiety predict their children's sadness regulation during the COVID-19 pandemic? *Applied Developmental Science*, p. 1-11, DOI: 10.1080/10888691.2023.2267444
- Burumlu-Kısa, E., Ilgaz, H., & Sahin-Acar, B. (2023). Maternal Storytelling and Reminiscing Styles in relation to Preschoolers' Perspective-Taking Abilities, *Cognitive Development*, 66, p. 1-14, <https://doi.org/10.1016/j.cogdev.2023.101323>
- Gönül, B., Sahin-Acar, B., & Killen, M. (2023). Adolescents view social exclusion based on social class as more wrong than do children. *Developmental Psychology*, 59 (9), 1703-1715. <https://doi.org/10.1037/dev0001564>
- Karadöller, D. Z., Manhardt, F., Peteers, D., Özyürek, A. & Ortega, G. (In press). Iconicity and gesture jointly facilitate learning of L2 signs at first exposure in hearing non-signers. *Language Learning*.
- Özer, D., Karadöller, D. Z., Özyürek, A. & Göksun, T. (2023). Gestures cued by demonstratives in speech guide listeners' visual attention during spatial language comprehension. *Journal of Experimental Psychology: General*, 152(9), 2623-2635.
- Aktan-Erciyes, A., Karadöller, D. Z. & Özer, D. (2023). Dil [Language]. In H. Kafadar (Ed.) *Bilişsel Psikoloji: Bilişin Davranışsal ve Fizyolojik Temeli [Cognitive Psychology: Behavioral and Physiological Foundations of Cognition]*. Nobel Akademik Yayıncılık.

Yayınlar

- Göksun, T., Aktan-Erciyes, A., & Karadöller, D. Z. (2023). Çocuğa yöneltilen dilin ana dil edinimine etkisi [Effect of child language input on first language acquisition]. In M. Ekerim (Ed.), *Sosyal Zihin: Bilişsel Gelişimde Sosyal Etkileşimin Rolü* [Social Mind: Role of Social Interaction on Cognitive Development]. Vakıfbank Kültür Yayınları.
- Esmer, S. C., Turan, E., Karadöller, D. Z., Göksun, T. (2023). Object Focus and Preschoolers' Relational Reasoning. In M. Goldwater, F. Anggoro, B. Hayes & D. Ong (Eds.), *Proceedings of the 45th Annual Conference of the Cognitive Science Society (CogSci 2023)*. Cognitive Science Society (CogSci 2023) (pp. TBA). Sydney, Australia.
- Korkmaz L., & Bahtiyar-Saygan B. (2023). Do pandemics affect relationships? A qualitative investigation on the effect of a global stressor on the views concerning marriage and divorce, *International Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 10(100), 2505-2524. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10028625>
- Korkmaz, L. (2023). Sosyal biliş ve benlik. In S. Ceylan-Batur (Ed.) *Sosyal biliş derlemesi farklı bağlamlar ve disiplinlerden yansımalar* (pp. 69-95). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Coban-Tosyalı, E., Bozo, Ö (2023). A dyadic perspective on the role of need satisfaction in the relationship between perceived partner responsiveness and sleep quality. *Current Psychology*. <https://doi.org/10.1007/s12144-023-05341-2>
- İlgün, Y. (2023). Benlikle ilgili bilginin işlenmesi ve organizasyonu. In Çebi, E. (Ed.), *Benlik Psikolojisi* (pp. 91-101). Nobel Yayınları.
- Tosyalı, H., Tosyalı, F., & Coban-Tosyalı, E. (2023). Role of tourist-chatbot interaction on visit intention in tourism: the mediating role of destination image. *Current Issues in Tourism*, 1-16. <https://doi.org/10.1080/13683500.2023.2288937>

Yayınlar

- Sarı, E. ve Bükün, M. F. (2023). What predicts life quality in campus environments: The role of campus attachment and university identification. *Nesne Psikoloji Dergisi*. <https://nesnedergisi.com/makale/pdf/1671104904.pdf>
- Sarı, E. ve Öner Özkan, B. (2023). Encouraging environmental sustainability in university campuses: Evidence from Türkiye. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 50, 139-164. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sefad/issue/81425/1407727>
- Sarı, E. (2023). Çevresel sürdürülebilirlik ve benlik. E. Çebi (Ed.), *Benlik psikolojisi içinde*. <https://www.nobelyayin.com/benlik-psikolojisi-20439.html>
- Sarı, E. (2023). Çevre ve psikolojik iyi oluş. G. E. Vargün, C. Yılmaz, E. Şener (Ed.), *Psikolojik iyi oluş içinde*. <https://www.nobelyayin.com/psikolojik-iyi-olus-20225.html>
- Akkaya, E. C., Darıcı, E., Kayıklık, H. İ., Rumeli, Y., Sarı, E., Şahin, M. N., Sayılan, G. (2023). Türkiye çevreci davranış ölçeği: Ölçek geliştirme çalışması. [Sözlü Bildiri – Oral Presentation]. II. Ulusal Çevreci Beşerî Bilimler Konferansı.
- Sarı, E., Coşkun, M., İmrek, M. S., Cingöz-Ulu, B. ve Erdoğan, M. E. (2023). Dünyayı ben mi kurtaracağım? Çevreci davranışın şekillenmesinde ahlaki uzaklaşmanın rolü. II. Sosyal Psikolojide Ahlak Çalışmaları Sempozyumu.
- Sarı, E., Coşkun, M., Candanoğlu, İ. ve Cingöz-Ulu, B. (2023). Ahlaki kapsamlılık ve çevreci davranışlar: çevresel suçluluk ve algılanan çevresel sorumluluğun aracı rolü. II. Sosyal Psikolojide Ahlak Çalışmaları Sempozyumu.

Sunumlar Ve Diğer Akademik Aktiviteler

- Gelişim Psikolojisi Ana Bilim Dalı Master Programına kayıtlı Dr. Öğretim Üyesi Dilay Z. Karadöller danışmanlığındaki Xiaowei Gong Hollanda'da düzenlenen Many Paths to Language Konferansında yüksek lisans tez araştırmasının bir kısmını sundu.
- Dr. Öğr. Üyesi Dilay Z. Karadöller Ted Üniversitesi Psikoloji Günlerinde 'İşaret Dili Ediniminde İkonik Temsillerin Rolü' isimli davetli konuşmasını yaptı.
- Prof. Dr. Nuray Sakallı, 6-8 Aralık 2023 tarihleri arasında Lillehammer, Norveç'te "COST action"a başvuru için yapılan bir çalışmaya katılmıştır.
- Korkmaz, L. (2023, December, 14). Cinsiyetçilik ve feminizm [Sexism and feminism]. Atılım Üniversitesi Psikoloji Topluluğu Konuşuyoruz Seminerleri, Atılım University, Ankara- Türkiye.
- Korkmaz, L. (2023, November, 23). Cinsiyetçilik ve feminizm [Sexism and feminism]. ODTÜ Psikoloji Topluluğu Seminerleri, Middle East Technical University, Ankara- Türkiye.
- Korkmaz, L. (2023, October, 21). Evvel zaman içinde cinsiyetçilik [Sexism once upon a time]. Multidisipliner Sinirbilim Kongresi, Ankara Üniversitesi Sinirbilim Topluluğu, Ankara University, Ankara- Türkiye.
- Mutlu, M., Bağcı, E. S., Cingöz-Ulu, B. (2023) *Self-Silencing to Heterosexism, Minority Stressors, and Depression*. Paper presented at the International Gender Studies in Turkey Conference, Istanbul, Turkey (December 9-10).

Tezler

- Prof. Dr. Faruk Gençöz danışmanlığındaki Selin Uçar Özsoy, "Unsymbolized mother loss: Rewriting on the body as anorexia" başlıklı doktora tezini,
- Prof. Dr. Bengi Öner-Özkan danışmanlığındaki Erkin Sarı, "Predictors and Well-being Outcomes of On-campus Pro-environmental Behaviors" başlıklı doktora tezini,

başarıyla sunmuşlardır. Kendilerini ve danışmanlarını tebrik ediyoruz.

Mezunlar Köşesi

Kerem Can Demirtaş

Hangi yılda ve hangi derece (lisans/lisansüstü) ile bölümümüzden mezun oldunuz?

Lisans eğitimimi 2020 yılında tamamladım.

Şu anda hangi alanda çalışmaktasınız? Bize biraz alanınızı ve yaptığınız işi tanıtabilir misiniz?

Kullanıcı deneyimi (User Experience) alanında araştırmacı olarak çalışıyorum. En temelde insanların etkileşimde olduğu ürün ve hizmetlerin kullanıcı deneyimlerini araştırıyorum. Psikolojide insanla insanın iletişimini incelerken, burada insanla teknolojinin iletişimini inceliyorum olarak ifade edebilirim. Kullanıcı deneyimi, İngilizce kısaltmasıyla UX, bir çeşit bakış açısı benim için. Bu bakış açısını ve yaklaşımı günlük hayatta karşılaştığımız durumlarda uygulayabiliyoruz. Bir deneyim iyileştirme hali söz konusu. Neyin deneyimi olduğu ise değişiklik gösteriyor.

Bölümümüzde almış olduğunuz eğitimi şu an çalışmakta olduğunuz alana nasıl uyguluyorsunuz?

Bölümdeki her dersin, ilk bakışta ilgisiz gözükkenler de dahil, bir noktada kullanıcı deneyimi ile kesiştiğini söyleyebilirim. Ana temamız insan davranışını sebep sonuç ilişkisi ile ortaya koymak ve davranışların altında yatan motivasyonu ve tüm bu süreçleri anlamak olduğu için dersler bize bambaşka perspektiflerden harika bir temel hazırlamış

Mezunlar Köşesi

Kerem Can Demirtaş

oluyor aslında. Doğru yerde doğru soruları sorabilmek ve sorgulayıcı bu bakış açısını çalışılan yere aktarabilmek değerli.

Örneğin, klinik psikoloji bakış açısı ve teknikleri, kullanıcı görüşmelerinde derinlemesine sorular sorma ve gerçek kullanıcı ihtiyaçlarını ortaya çıkarma konusunda bana yardımcı oluyor. Bilişsel psikoloji temeli, insanların teknolojiyle etkileşimi sırasında geçirdikleri zihinsel süreçleri daha kolay ve sağlam anlamamızı sağlıyor. Ayrıca, araştırma yöntemleri dersleri, veri toplama ve analiz konusunda kritik öneme sahip. Deneyim araştırmalarının, akademide laboratuvarında yapılan çalışmaların genelde dijital dünyada, direkt etkileşim ile, hızlı ve görünür şekilde uygulanıldığı bir form olarak düşünebiliriz. Sadece dijital değil, fiziksel dünyadaki etkileşimlerde de sıkça uygulanıyor.

İnsana sadece dükkandaki veya internet sitesindeki bir "müşteri", makine veya sayısal bir veri olarak bakmayıp, onun duygu ve düşüncelerini, davranışlarının arkasında yer alan motivasyonlarını anlayarak yaklaşım ürünü / hizmeti bu şekilde geliştirdiğimizde çok daha verimli ve kullanılabilir sistemler ortaya çıkarmış oluyoruz.

Mezunlar Köşesi

Kerem Can Demirtaş

Bölümde, insanla nasıl bir iletişim içinde olmamız gerektiğini öğrenmiş ve içselleştirmiş oluyoruz. Bu da aslında bu alanda bize en temel gereklilikleri sağlamış oluyor. Sosyal bilimciler olarak sonradan kazanılacak ve gelişecek çoğu kasımız gelişmiş oluyor ve bu da bir adım önde olmamıza katkı sağlayabiliyor.

Şu anda çalışmakta olduğunuz alana ilgi duyanlara ne gibi tavsiyeler verebilirsiniz?

Kullanıcı deneyimi çok farklı disiplinleri bir araya getiren bir alan. Tasarım, araştırma, yazarlık, strateji vb. birçok odak nokta içinden hangisine ilginiz ve yetkinliğiniz olduğunu anlamak en önemlisi. Araştırma özelinde konuşacak olursak dışa dönük olmak, iletişime çok açık olmak, proaktif davranabilmek ve insanları bir araya getirebilmek benim en önemli gördüğüm özellikler diyebilirim. İlk bakışta dışarıdan çok bir gerekliliği yokmuş gibi gözüküyor fakat aslında içinde karmaşık ve çok yerden beslenen bir yapı var. Bunlara ek olarak, bu alanda çalışanlarla olabildiğince iletişim kurmalarını önemle öneriyorum çünkü işimiz insan ve insandan öğreniyoruz, ben öyle öğrendim. Belirli bir çevre içinde yer edinince daha çok bilgi belge ile beslenebiliyorsunuz ve gelişiminize katkısı çok büyük.

Bölümüze dair en çok özlediğiniz şey nedir? :)

Temel dertlerimin ders geçmek, arkadaşlarımla aynı anda boş vakit denk getirip çatıya 'çaylanmaya' gitmek, Beşeri kısırı bitmeden

Mezunlar Köşesi

Kerem Can Demirtaş

kantine yetişmek olduğu yıllarımı özlüyorum. B14'te arkada görünmediğimi düşünüp uyuduğum zamanları özlüyorum. Hayat ilerledikçe sorumluluklar artıyor. İş hayatı, para kazanmak, gelişmek ve büyümek elbette güzel, diğer taraftan ise insanın bir yanı hep o sıralarda kalıyor. Özel durumları olanları hariç tutarak, okul bitse de hemen iş hayatına diyorsanız şöyle bir durun, gerçekten durun, kulaklığınızı takın ve Devrim-A1 arası ufak bir yürüyüş yapın.

Sizinle iletişime geçmek isteyenler nasıl iletişime geçebilir?

Benimle dilediğiniz zaman çekinmeden iletişime geçebilirsiniz, bu beni yalnızca mutlu eder.

Linkedin: <https://www.linkedin.com/in/keremcandemirtas/>

E-mail: keremcandemirtas@gmail.com

Zamanında 100.yıl Facebook gruplarından katılımı ortak olarak oluşturduğumuz **ODTÜ Esintisi Playlist'i:** <https://open.spotify.com/playlist/4PiOiOOqpGkkfYSald3Ebi?si=4c7acf74732744e2>

Kullanıcı deneyimi ile ilgili çalışmalarım ve yazılarım: <https://keremcandemirtas.medium.com/>

4 Cevapta Doktora

Dr. Erkin Sarı

Başlık: Kampüs İçi Çevreci Davranışların Belirleyicileri ve İyi Oluş Çıktıları

Konusu: Bu tez çalışması kampüs içinde sergilenen çevreci davranışların belirleyicilerini ve bu davranışların iyi oluş çıktılarını incelemeyi amaçlamıştır.

Nasıl Çalışıldı: Tez kapsamında biri nitel (16 katılımcı) biri nicel (520 katılımcı) olmak üzere iki çalışma yapılmıştır. Bu iki çalışmanın örneklemini ODTÜ ve Selçuk Üniversitesi lisans öğrencileri oluşturmuştur.

Ne Bulundu: Bulgular (Çalışma 1) çöp kirliliğinin üniversite kampüslerinde önemli bir sorun olduğuna işaret etmektedir. Bu sorunla mücadele adına, katılımcıların çoğu çöp kirliliğini azaltmak ve sürdürülebilir uygulamaları teşvik etmek için proaktif önlemler aldıklarını (ör., atık ayrıştırma) ifade etmiştir. Ek olarak, çevreci faaliyetlere (ör., ağaç dikme, çöp toplama) katıldıklarını, çevre dostu ulaşım seçeneklerini (ör., uygun mesafelere yürüme) kullandıklarını, enerji tasarrufu yaptıklarını, çevreci kuruluşlara maddi destekte bulduklarını belirtmişlerdir. İlk çalışmadaki bulguların üzerine bina edilen ikinci çalışmada ise evrenselcilik (bk., doğanın ve tüm insanların esenliğini gözetmek) değeri ve üniversite ile özdeşimin kampüs içi çevreci davranışları olumlu yönde yordadığı ve sergilenen çevreci davranışların katılımcıların öznel iyi oluşlarında olumlu bir rol oynadığı görülmüştür.

Neden Önemli: Bu tez, başta üniversite kimliğinin kampüs sürdürülebilirliğindeki rolünü inceleyen ve kampüs içi çevreci davranışların öznel iyi oluştaki rolünü ele alan ilk çalışma olması sebebiyle mevcut literatürdeki çeşitli kısıtlılıkları doldurmaktadır. Ayrıca, kampüs sürdürülebilirliğinin teşviki noktasında ilgili otoriteler (bk., YÖK, üniversite yönetimleri) için önemli çıkarımlar taşımaktadır.